Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΔΜ 2018

EMN INFORM 2018

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εισροή αιτούντων άσυλο το 2015 ενίσχυσε την αντίληψη σχετικά με τις διαφορές που υπάρχουν στα Κράτη Μέλη της ΕΕ και στη Νορβηγία όσον αφορά το επίπεδο χορήγησης κοινωνικών παροχών και τις ρυθμίσεις για τα δικαιώματα των δικαιούχων διεθνούς προστασίας[1]. Η έμφαση στις κοινωνικές παροχές και στα δικαιώματα των δικαιούχων διεθνούς προστασίας απορρέει επίσης από την Οδηγία για την Αναγνώριση (2004/83/ΕΚ) και την αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση (2011/95/ΕΕ)[2]. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν εναρμονισμένες πολιτικές κοινωνικής ασφάλειας σε επίπεδο ΕΕ, η αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση, ως μέρος του γενικότερου στόχου του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ), επιδιώκει την εξάλειψη των διαφορών στο επίπεδο των κοινωνικών παροχών[3] που απολαμβάνουν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Ο στόχος της εναρμόνισης των συστημάτων κοινωνικών παροχών είναι σε γενικές γραμμές διττός. Πρώτον, η διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας σε όλη την ΕΕ και, δεύτερον, η παροχή καλύτερων και συγκρίσιμων προϋποθέσεων με όρους συνέπειας σε όλα τα Κράτη Μέλη, για την αποθάρρυνση δευτερογενών μετακινήσεων στο εσωτερικό της ΕΕ.

Το συγκεκριμένο ενημερωτικό σημείωμα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης (ΕΔΜ),[4] παρουσιάζει μια επισκόπηση πέντε κοινωνικών παροχών και ρυθμίσεων για δικαιώματα που παρέχονται από τα Κράτη Μέλη και τη Νορβηγία στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας: (1) εκπαίδευση, (2) υγειονομική περίθαλψη, (3) οικονομικά βοηθήματα, (4) στέγαση και (5) οικογενειακή επανένωση. Περιγράφει το επίπεδο των κοινωνικών παροχών και τις ρυθμίσεις για τα σχετικά δικαιώματα στα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία και εάν αυτές οι χώρες εφαρμόζουν διαφοροποίηση μεταξύ δικαιούχων διεθνούς προστασίας αναγνωρισμένων ως προσφύγων[5] και ατόμων στα οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας. Επιπλέον, εξηγούνται οι διαφορές μεταξύ δικαιούχων διεθνούς προστασίας και πολιτών[6] σχετικά με διάφορες κοινωνικές παροχές και δικαιώματα.

Σκοπός του ενημερωτικού σημειώματος είναι να παρέχει στους αρμόδιους χάραξης πολιτικής, στους ερευνητές και στις ΜΚΟ, σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, μια πραγματολογική επισκόπηση των πολιτικών και των πρακτικών που έχουν θεσπίσει τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διευκολυνθεί η ανταλλαγή καλών πρακτικών και να εντοπιστούν οι τομείς όπου είναι αναγκαία η περαιτέρω δράση από την ΕΕ.

Οι πληροφορίες αυτού του ενημερωτικού σημειώματος έχουν συγκεντρωθεί από διάφορες πηγές. Έχουν χρησιμοποιηθεί οι σχετικές δημοσιεύσεις του ΕΔΜ.[7] Επιπλέον, έχουν γίνει

1 Για περισσότερες πληροφορίες, ICF, Αξιολόγηση της εφαρμογής της Οδηγίας για την Αναγνώριση, Ιούνιος 2016.
2 ΟΑ (2004/83/ΕΚ) και Αναδιατύπωση ΟΑ (2011/95/ΕΕ).
3 Η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι Κράτη Μέλη της ΕΕ που δεν συμμετέχουν στην αναδιατύπωση της Οδηγίας, δεν δεσμεύονται από αυτή και δεν υποχρεούνται να την εφαρμόζουν. Η Νορβηγία δεν είναι Κράτος Μέλος της ΕΕ.
4 Το ΕΔΜ αποτελείται από τα Εθνικά Σημεία Επαφής (ΕΣΕ) στα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία.
5 Για τους σκοπούς αυτού του ενημερωτικού σημειώματος, ο όρος πρόσφυγας ορίζεται ως «πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος, εξαιτίας απόλυτα βάσιμου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών απόψεων ή επειδή ανήκει σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας εθνικότητάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του παραπάνω φόβου, δεν είναι πρόθυμος να αποδεχθεί το σύστημα προστασίας εκείνης της χώρας» (Πηγή: Γλωσσάρι ΕΔΜ 6.0).
6 Στο συγκεκριμένο ενημερωτικό σημείωμα, ο όρος «πολίτες» αναφέρεται σε πολίτες του Κράτους Μέλους (πολίτης μιας συγκεκριμένης χώρας, τυπικά με δικαίωμα κατοχής του διαβατηρίου της χώρας αυτής).
7 Ad-hoc Ερώτημα ΕΔΜ (2016): Επιδόματα για αιτούντες διεθνή προστασία, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/2017.1249_hr_access_to_finan- cial_allowances.pdf
Ad-hoc Ερώτημα ΕΔΜ (2016): Αναγνώριση ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων δικαιούχων διεθνούς προστασίας, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/ homeaffairs/files/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/ad-hoc-queries/ad-hoc-queries-2016.1016_ahq_on_the_recognition_of_academ- ic_and_professional_qualification.pdf
Ad-hoc Ερώτημα ΕΔΜ (2017): Επιλεγμένα επιδόματα (επίδομα σύνταξης, αποζημίωση ατόμων με αναπηρία και επίδομα υλικών αναγκών) για δικαιούχους διεθνούς προστασίας
Εστιασμένη Μελέτη ΕΔΜ (2014): Πρόσβαση μεταναστών στην κοινωνική ασφάλεια και στην υγειονομική περίθαλψη: πολιτικές και πρακτική, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/ networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/final_synthesis_report_migrant_access_to_social_security_final_3july2014_en.pdf
Εστιασμένη Μελέτη ΕΔΜ (2015): Ένταξη δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην αγορά εργασίας, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we- do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/emn-studies-00_integration_of_beneficiaries_of_international_protection eu_2015_en_final.pdf
Εστιασμένη Μελέτη ΕΔΜ (2017):Οικογενειακή Επανένωση Πολιτών Τρίτων Χωρών στην ΕΕ και στη Νορβηγία, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/00_family_re-unification_sr_final.pdf

Επίπεδο κοινωνικών παροχών και δικαιωμάτων

Σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για όλους τους ανήλικους. Τα περισσότερα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία διαθέτουν ειδικά **εκπαιδευτικά** προγράμματα για ενήλικες.

Σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε άμεση και σε έκτακτη **υγειονομική περίθαλψη**, καθώς και σε μακροχρόνια περίθαλψη.

Τα περισσότερα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία παρέχουν **οικονομικά βοηθήματα** σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, τόσο ως επιδόματα (υποκατάστασης) εισοδήματος, όσο και ως επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας.

Σχεδόν όλα τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία παρέχουν **στέγαση** σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Τα περισσότερα Κράτη Μέλη προβλέπουν ευνοϊκούς όρους για την **οικογενειακή επανένωση** δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

διαβουλεύσεις με τα Εθνικά Σημεία Επαφής του ΕΔΜ για την επικαιροποίηση και, εφόσον χρειάζεται, για τη συμπλήρωση των πληροφοριών των δημοσιεύσεων του ΕΔΜ.[8] Επιπλέον, για τη συλλογή πληροφοριών για το παρόν ενημερωτικό σημείωμα[9], έχουν ειδικά υποβληθεί τρία Ad-hoc Ερωτήματα του ΕΔΜ.

Για να έχει έννοια η σύγκριση μεταξύ των κοινωνικών παροχών που χορηγούνται από τα Κράτη Μέλη και τη Νορβηγία σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και του βιοτικού επιπέδου στις διάφορες χώρες, έχουν χρησιμοποιηθεί τα στατιστικά δεδομένα σε απόλυτους αριθμούς και σε ποσοστά των αιτούντων διεθνή προστασία για πρώτη φορά στην ΕΕ ανά Κράτος Μέλος.

Συνολικά, 26 από τα 27 Εθνικά Σημεία Επαφής του ΕΔΜ στα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία έχουν αποστείλει συνεισφορές για το συγκεκριμένο ενημερωτικό σημείωμα.[10] [11] Η ανάλυση των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν πραγματοποιήθηκε από τα ΕΣΕ του ΕΔΜ στην Κροατία, στο Λουξεμβούργο, στην Πολωνία και στην Ολλανδία. Οι πληροφορίες του συγκεκριμένου ενημερωτικού σημειώματος ελέγχθηκαν και επαληθεύτηκαν από τα ΕΣΕ του ΕΔΜ που έχουν συνεισφέρει στοιχεία και από τον Πάροχο Υπηρεσιών του ΕΔΜ.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

Στο ενημερωτικό σημείωμα για τις Κοινωνικές Παροχές και τα Δικαιώματα επισημαίνονται ορισμένα βασικά σημεία. Παρατίθενται παρακάτω ορισμένα γενικά σημεία, ακολουθούμενα από σημεία που αφορούν καθένα από τα πέντε διαφορετικά θέματα (εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, οικονομικά βοηθήματα και οικογενειακή επανένωση).

Γενικά ευρήματα

- Παραμένουν πράγματι οι διαφορές στα Κράτη Μέλη και τη Νορβηγία σχετικά με το επίπεδο παροχής των αντίστοιχων κοινωνικών παροχών και των δικαιωμάτων που χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.
- Τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία διατηρούν ένα κάποιο ελάχιστο επίπεδο στις αντίστοιχες κοινωνικές παροχές και τα δικαιώματα, με ορισμένες εξαιρέσεις ελάσσονος σημασίας.
- Όλα τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία χειρίζονται την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη ως θεμελιώδη δικαιώματα.
- Οι διοικητικές και πρακτικές ρυθμίσεις για την παροχή των αντίστοιχων κοινωνικών παροχών και δικαιωμάτων ποικίλουν μεταξύ των Κρατών Μελών και της Νορβηγίας.

Εκπαίδευση

- Σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για τους ανήλικους, αν και το ανώτερο όριο ηλικίας μετά το οποίο η εκπαίδευση δεν είναι πλέον υποχρεωτική κυμαίνεται μεταξύ 15 -18 ετών.
- Τα περισσότερα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία διαθέτουν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες, τα οποία ορισμένες φορές περιορίζονται σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, ενώ άλλα διαθέτουν ευρύτερα προγράμματα ένταξης για αλλοδαπούς με σκοπό την ενθάρρυνση της ένταξής τους στην κοινωνική ζωή.
- Η επαλήθευση των ακαδημαϊκών πτυχίων, των πιστοποιητικών εργασίας, της εμπειρίας και ο έλεγχος άλλων εγγράφων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας διαφέρουν ανάμεσα στα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία. Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι οι περισσότερες χώρες έχουν εξοικειωθεί με τη συνεργασία με τα Εθνικά Κέντρα Πληροφοριών για την Αναγνώριση των Ακαδημαϊκών Τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (NARIC).
- Στα περισσότερα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, οι κυβερνητικές αρχές και οι ΜΚΟ συνεργάζονται στην παροχή πρόσβασης στην εκπαίδευση στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Υγειονομική περίθαλψη

- Όλα τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία αναφέρουν ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε άμεση και σε έκτακτη ανάγκη υγειονομική περίθαλψη.
- Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε μακροχρόνια περίθαλψη σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία.
- Σε δυο Κράτη Μέλη (FI, IT) η υγειονομική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας χρηματοδοτείται από ειδικό κονδύλι του προϋπολογισμού.

8 Για παράδειγμα, χρήση αιτημάτων διμερών πληροφοριών στα ΕΣΕ του ΕΔΜ για την οικογενειακή επανένωση και τη στέγαση το 2017.
9 Ad-hoc Ερώτημα ΕΔΜ (2017): Πρόσβαση στην εκπαίδευση
Ad-hoc Ερώτημα ΕΔΜ (2017): Πρόσβαση στα οικονομικά βοηθήματα
Ad-hoc Ερώτημα ΕΔΜ (2017): Πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη
10 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, SK, UK και NO.
11 Πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των Κρατών Μελών που παρέχουν πληροφορίες για τα διάφορα θέματα αυτού του ενημερωτικού σημειώματος παράλληλα με τη Νορβηγία μπορεί να ποικίλει. Παρακαλούμε συμβουλευτείτε τα ξεχωριστά κεφάλαια για να δείτε ποια Κράτη Μέλη έχουν συνεισφέρει πληροφορίες για το εκάστοτε συγκεκριμένο θέμα.

Οικονομικά βοηθήματα

- Στα περισσότερα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία τα προγράμματα παροχής οικονομικών βοηθημάτων είναι τα ίδια για πρόσφυγες και για δικαιούχους επικουρικής προστασίας.
- Τα περισσότερα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία παρέχουν οικονομικά βοηθήματα σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, τόσο ως α) επιδόματα (υποκατάστασης) εισοδήματος, όσο και ως β) επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας.
- Στα περισσότερα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία τα οικονομικά βοηθήματα χρηματοδοτούνται από τον γενικό εθνικό προϋπολογισμό.
- Τα πιο πολλά Κράτη Μέλη και η Νορβηγία παρέχουν οικονομικά βοηθήματα με ένα μεικτό σύστημα χορήγησης από οργανισμούς κοινωνικής πρόνοιας και από κεντρικές και τοπικές αρχές.

Στέγαση

- Σχεδόν όλα τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία παρέχουν στέγαση σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, ή συνδράμουν σε αυτή.
- Τέσσερα από αυτά[12] και η Νορβηγία χορηγούν χωρίς όρους στέγαση σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Οικογενειακή επανένωση

- Τα περισσότερα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία προβλέπουν ευνοϊκούς όρους για την οικογενειακή επανένωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας.
- Στα μισά Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία ισχύουν οι ίδιοι όροι και περιορισμοί για τους πρόσφυγες και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας.
- Στα περισσότερα Κράτη Μέλη, οι ΜΚΟ εμπλέκονται στην παροχή (νομικών) συμβουλών και στις διαβουλεύσεις με τα μέλη των οικογενειών και τους συντηρούντες τους, ή συνδράμουν τα μέλη των οικογενειών και τους συντηρούντες στο κόστος και στις διατυπώσεις του ταξιδιού προς τα Κράτη Μέλη και τη Νορβηγία.

3. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Μεταξύ 2014 και 2016, στα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση του αριθμού αιτούντων διεθνή προστασία για πρώτη φορά, με σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών. Τα συνολικά στοιχεία της Eurostat καταδεικνύουν συνολικά 431 095 αιτούντες άσυλο για πρώτη φορά το 2013 και 626 960 το 2014 στην Ευρωπαϊκή Ένωση.[13] Το 2015 και το 2016 καταχωρήθηκαν περισσότεροι από 1,2 εκ αιτούντες για πρώτη φορά διεθνή προστασία. Τα Κράτη Μέλη με το υψηλότερο ποσοστό πρώτων αιτήσεων το 2015 ήταν η Γερμανία (35,1%), η Ουγγαρία (13,9%) και η Σουηδία (12,4%). Το 2016, η Γερμανία (59,9%), η Ιταλία (10%) και η Γαλλία (6,4%) είχαν το μεγαλύτερο ποσοστό πρώτων αιτήσεων.[14]

Το 2017, ο αριθμός αιτούντων διεθνή προστασία για πρώτη φορά μειώθηκε κατά σχεδόν 50% σε σύγκριση με το 2016. Καταγράφηκαν περίπου 650 000 πρώτη φορά αιτούντες. Τα Κράτη Μέλη με τον μεγαλύτερο αριθμό αιτούντων άσυλο για πρώτη φορά το 2017 ήταν η Γερμανία (30,6%), η Ιταλία (19,4%) και η Γαλλία (14,1%).

4. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι πολιτικές κοινωνικής πρόνοιας ανήκουν στην εθνική αρμοδιότητα και δεν υπάρχει επομένως εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ. Παρόλα αυτά, η Οδηγία για την Αναγνώριση του 2004 (2004/83/ΕΚ) και η αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση (2011/95/ΕΚ) αποβλέπουν πράγματι στην εναρμόνιση του επιπέδου των κοινωνικών παροχών που απολαμβάνουν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας στα συμμετέχοντα Κράτη Μέλη και στην εξασφάλιση του επιπέδου δικαιωμάτων, σύμφωνα με τη Σύμβαση του 1951 για τους Πρόσφυγες μειώνοντας τις εξαιρέσεις και εξομοιώνοντας το επίπεδο προστασίας των δικαιούχων διεθνούς προστασίας με εκείνο σε εθνικό επίπεδο. Ο βαθμός κατά τον οποίο η αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση παρέχει πρόσβαση σε ορισμένα δικαιώματα και κοινωνικές παροχές είναι ακόμα πολυποίκιλος, τη στιγμή που ορισμένα από τα εν λόγω δικαιώματα και παροχές χορηγούνται με τους ίδιους όρους όπως για τους νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών ενώ άλλα παρέχονται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους πολίτες της χώρας υποδοχής.[15] Ο γενικός κανόνας είναι ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν τα ίδια δικαιώματα και παροχές με τους πολίτες του Κράτους Μέλους υποδοχής ως προς την πρόσβαση σε **εκπαιδευτικές ευκαιρίες σχετικά με την απασχόληση, την επαγγελματική κατάρτιση και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες** που παρέχονται από υπηρεσίες απασχόλησης εργατικού δυναμικού (Άρθρο 26(2)). Για την **εκπαίδευση**, το Άρθρο 27 της Οδηγίας προβλέπει ότι τα συμμετέχοντα Κράτη Μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν πλήρη πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα για όλους τους ανηλίκους στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους πολίτες της χώρας υποδοχής, και σε όλους τους ενήλικες με τους ίδιους όρους που ισχύουν όπως και για τους νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών. Η πρόσβαση στην εκπαίδευση παρέχεται επίσης στα μέλη οικογενειών με σκοπό τη διευκόλυνση της ένταξης τους στην κοινωνία της χώρας υποδοχής. Παρά τη στενή σύνδεση με τα θέματα εκπαίδευσης, σημειώνεται ότι αυτό το ενημερωτικό σημείωμα δεν καλύπτει την πρόσβαση σε διαδικασίες αναγνώρισης των τίτλων σπουδών (Άρθρο 28).

Με ανάλογο τρόπο, τα Κράτη Μέλη οφείλουν επίσης να παρέχουν **υγειονομική περίθαλψη** με τους ίδιους όρους επιλεξιμότητας που ισχύουν για τους πολίτες της χώρας υποδοχής (Άρθρο 30). Η περίθαλψη καλύπτει τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία και περιλαμβάνει την πρόβλεψη θεραπείας των ψυχικών διαταραχών των δικαιούχων διεθνούς προστασίας με ειδικές ανάγκες, όπως εγκύων γυναικών, αναπήρων και θυμάτων βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών βίας. Αυτό ισχύει και για τους ανήλικους οι οποίοι έχουν υποστεί οποιαδήποτε μορφή βίας.

Σχετικά με την πρόσβαση στη **στέγαση**, η αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση (Άρθρο 32) προβλέπει για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας το δικαίωμα καταλύματος με τους ίδιους όρους όπως και για τους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε ένα Κράτος Μέλος.

12 DE, FI, NL, SE

13 Eurostat (table "migr_asyappctza", extracted 30 August 2018)

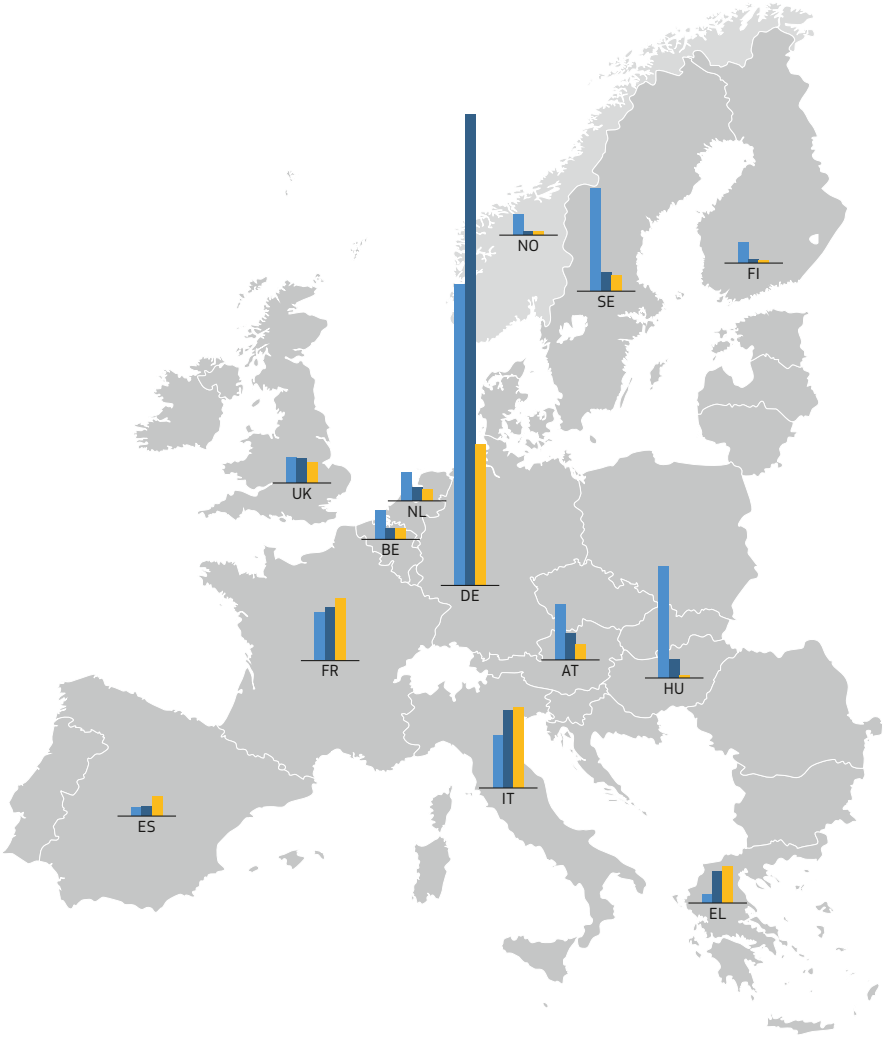
14 Ο αριθμός των αιτούντων πρώτης φοράς δεν συνεπάγεται ότι τα άτομα αυτά διέμεναν στα Κράτη Μέλη της αίτησης δεδομένου ότι τα έτη 2015 και 2016 χαρακτηρίστηκαν από σημαντική συνέχεια των μετακινήσεων μετά τις υποβολές των αιτήσεων.

15 Σε μια αξιολόγηση της εφαρμογής της αναδιατύπωσης της Οδηγίας Αναγνώρισης το 2016, παρατηρήθηκε ότι η ισοδυναμία μεταξύ ορισμένων δικαιωμάτων και παροχών στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και εκείνων που παρέχονται σε νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών οδήγησε σε μια αβεβαιότητα και σε διαφορετικά επίπεδα δικαιωμάτων και παροχών στα διάφορα Κράτη Μέλη της ΕΕ. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι για τα δικαιώματα που παρέχονται σε μακροχρόνια διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών προβλέπονται δικαιώματα παροχών υψηλότερου επιπέδου σε σύγκριση με εκείνο των εποχιακών εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών ή άλλων παρομοίων κατηγοριών εργαζομένων. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Αξιολόγηση της εφαρμογής της Οδηγίας για την Αναγνώριση, Ιούνιος 2016 (ICF).

Σχήμα 1: Επισκόπηση των αιτήσεις ασύλου στα Κράτη Μέλη της ΕΕ και στη Νορβηγία (2015-2017)

Οι υψηλότεροι αριθμοί:

Αριθμοί αιτούντων για πρώτη φορά διεθνή προστασία στην ΕΕ ανά Κράτος Μέλος την περίοδο 2015-2017

	2015	2016	2017
Γερμανία	441 800	722 264	198 253
Ιταλία	83 243	121 187	126 552
Γαλλία	70 571	76 789	91 965
Ελλάδα	11 370	49 873	56 942
Ηνωμένο Βασίλειο	39 718	39 242	33 310
Ισπανία	14 602	15 568	30 443
Αυστρία	85 503	39 876	22 454
Σουηδία	156 112	22 331	22 188
Ολλανδία	43 034	19 286	16 091
Βέλγιο	38 991	14 250	14 037
Ρουμανία	1 224	1 853	4 701
Κύπρος	2 106	2 842	4 475
Φινλανδία	32 152	5 274	4 326
Βουλγαρία	20 161	18 992	3 470
Νορβηγία	30 472	3 241	3 348
Δανία	20 823	6 055	3 125
Ουγγαρία	174 434	28 215	3 113
Πολωνία	10 253	9 780	3 004
Ιρλανδία	3 271	2 237	2 912
Λουξεμβούργο	2 361	2 064	2 322
Μάλτα	1 695	1 733	1 612
Σλοβενία	259	1 266	1 437
Τσεχία	1 233	1 202	1 138
Πορτογαλία	871	710	1 013
Κροατία	142	2 148	882
Λιθουανία	273	414	522
Λετονία	328	344	355
Εσθονία	226	150	182
Σλοβακία	270	99	148

Πηγή: Eurostat (table "migr_asyappctza", εξαγωγή στοιχείων 1 Αυγούστου 2018)

Η αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση δεν ρυθμίζει πλήρως την πρόσβαση σε οικονομικά βοηθήματα. Στο Άρθρο 26(4) αναφέρεται ότι το δίκαιο που ισχύει στα Κράτη Μέλη σχετικά με την πρόσβαση στα **συστήματα κοινωνικής ασφάλειας** θα ισχύει για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας όπως και για τους πολίτες της εκάστοτε χώρας. Η πρόσβαση στο επίδομα κοινωνικής πρόνοιας καλύπτεται από το Άρθρο 29 της Οδηγίας, χορηγώντας στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας την αναγκαία κοινωνική αρωγή όπως όπως αυτή παρέχεται στους πολίτες του Κράτους Μέλους.[16] Ταυτόχρονα, τα Κράτη Μέλη μπορούν να περιορίζουν την κοινωνική αρωγή που παρέχεται στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας προβλέποντας παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα. Οι βασικές αυτές παροχές εννοούνται ότι καλύπτουν τουλάχιστον μια ελάχιστη εισοδηματική στήριξη, αρωγή σε περίπτωση ασθένειας, ή εγκυμοσύνης, καθώς και γονικής μέριμνας, στο βαθμό που αυτά παρέχονται στους πολίτες της χώρας.

Για την **οικογενειακή επανένωση**, το Άρθρο 23 της αναδιατύπωσης της Οδηγίας για την Αναγνώριση[17] απαιτεί από τα Κράτη Μέλη να διασφαλίζουν ότι θα μπορεί να διατηρείται η οικογενειακή ενότητα και ότι τα μέλη της οικογενείας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας που δεν πληρούν τους όρους χορήγησης της προστασίας αυτής, θα έχουν το δικαίωμα αξίωσης των ευεργετημάτων που προβλέπονται στην Οδηγία. Σε αντίθεση με αυτό, οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας υπόκεινται σε πιο περιοριστικούς όρους οικογενειακής επανένωσης, εφόσον η ερμηνεία του Άρθρου 3(2)(γ) της Οδηγίας για την Οικογενειακή Επανένωση εξαιρεί τα άτομα αυτά από το πεδίο εφαρμογής του. Επομένως, η θέσπιση των δικαιωμάτων οικογενειακής επανένωσης για άτομα στα οποία έχει χορηγηθεί επικουρική προστασία, ανήκει στην αρμοδιότητα κάθε Κράτους Μέλους.

16 Η αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση χρησιμοποιεί τον όρο «social welfare» (κοινωνική αρωγή) στον τίτλο του Άρθρου 29, ενώ, στο κείμενο του Άρθρου χρησιμοποιείται ό όρος «social assistance» (κοινωνική αρωγή). Στα σημεία που ακολουθούν ο όρος social assistance (κοινωνική αρωγή) χρησιμοποιείται γενικά για να ορίσει την κοινωνική στήριξη που παρέχεται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Όταν γίνεται ειδική αναφορά σε παροχές με συνεισφορά, θα χρησιμοποιείται η έννοια της κοινωνικής ασφάλισης.

17 Η ΙΕ δεν είναι συμβαλλόμενη στην αναδιατύπωση της Οδηγίας για την Αναγνώριση (2011/95) ούτε στην Οδηγία για την Οικογενειακή Επανένωση.

5. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.

5α. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα περισσότερα από τα 23[18] Κράτη Μέλη και η Νορβηγία που απάντησαν και παρείχαν πληροφορίες για την εκπαίδευση σε αυτό το ενημερωτικό σημείωμα δήλωσαν ότι -κατ' αρχήν - παρέχουν την ίδια πρόσβαση στην εκπαίδευση σε άτομα που έχουν χαρακτηριστεί πρόσφυγες ή στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως και στους πολίτες της χώρας: διαθέτουν πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες της δημόσιας εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια).

Σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για παιδιά ή ανήλικους. Σε ορισμένες όμως χώρες, υπάρχει ανώτατο όριο ηλικίας μετά το οποίο η εκπαίδευση δεν είναι πλέον υποχρεωτική και το όριο αυτό κυμαίνεται μεταξύ 15 -18 ετών.

Όλα τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία ανέφεραν ότι διαθέτουν ειδικά προγράμματα[19] (π.χ. εντατικά μαθήματα γλώσσας, ειδικά μαθήματα, εξωσχολική υποστήριξη σε γονείς και/ή διδακτικά βοηθήματα) για παιδιά (ηλικίας 3-16 ετών)[20] στα αντίστοιχα εκπαιδευτικά συστήματα.

Όλα τα Κράτη Μέλη που απάντησαν και η Νορβηγία προβλέπουν ειδικά προγράμματα/μαθήματα για ενήλικες με σκοπό την ενθάρρυνση της ένταξης τους στην κοινωνική ζωή και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Τα προγράμματα αυτά ποικίλουν και περιλαμβάνουν από μαθήματα γλωσσών και επαγγελματική κατάρτιση έως καθοδήγηση και περισσότερο εξειδικευμένες υπηρεσίες (για παράδειγμα δραστηριότητες εισαγωγής στην αγορά εργασίας και συνδρομή για την απόκτηση ή τη βελτίωση επαγγελματικών προσόντων για αναζήτηση εργασίας).

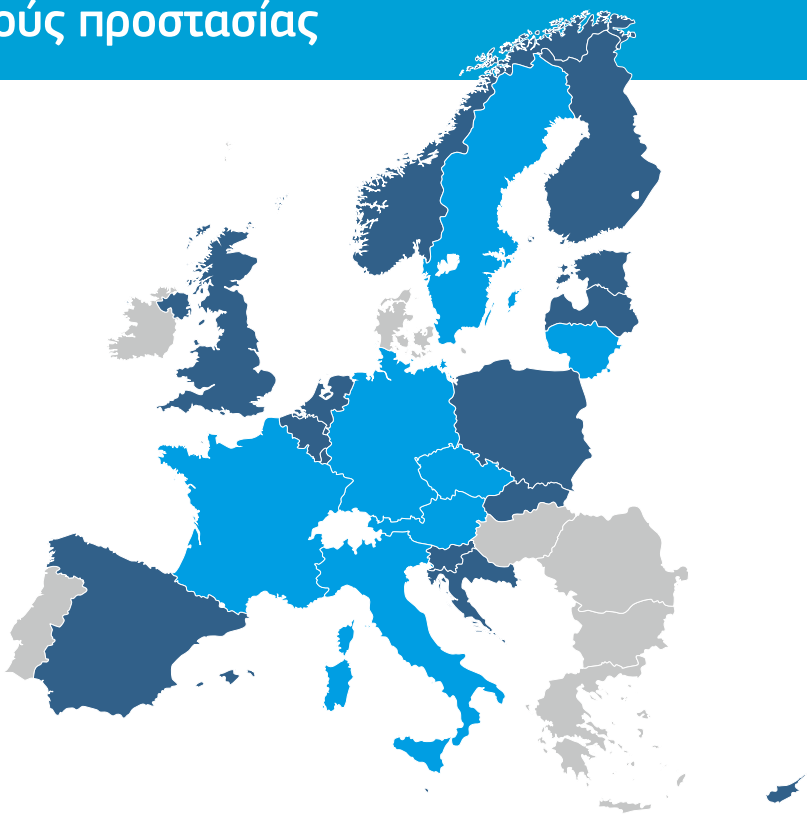
Από τα 23 Κράτη Μέλη, τα 14 και η Νορβηγία[21] διαθέτουν τμήματα μαθημάτων/προγράμματα για ενήλικες με σκοπό τη βελτίωση της γνώσης της γλώσσας της χώρας υποδοχής, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις η δωρεάν υποστήριξη εκμάθησης της γλώσσας χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση και από ΜΚΟ. Σε πέντε ωστόσο Κράτη Μέλη[22] δεν προβλέπονται ειδικά προγράμματα ούτε μαθήματα για τους αναλφάβητους ενήλικες.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού επιπέδου των δικαιούχων διεθνούς προστασίας είναι πολύ σημαντικό στοιχείο για όλα τα Κράτη Μέλη και τη Νορβηγία και έχει τα δικά της χαρακτηριστικά στοιχεία σε κάθε βαθμίδα (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση). Σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία το ειδικό σχολικό πρόγραμμα για παιδιά ξεκινά με μια αξιολόγηση των γνώσεων του παιδιού στη γλώσσα της χώρας υποδοχής, στα Αγγλικά και/ή στις δεξιότητες σε άλλους τομείς, για τον καθορισμό του εκπαιδευτικού επιπέδου κάθε παιδιού πριν την άφιξη στην αντίστοιχη χώρα. Όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα των Κρατών (Μελών) προσπαθούν να έχουν μαζί στις τάξεις παιδιά της ίδιας ηλικιακής ομάδας.

Η επαλήθευση των ακαδημαϊκών πτυχίων, των πιστοποιητικών εργασίας, της εμπειρίας και ο έλεγχος άλλων εγγράφων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας διαφέρουν ανάμεσα στα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία. Θα

18 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, SK, UK και NO.
19 Στο LU, τα ειδικά προγράμματα εφαρμόζονται για παιδιά-μετανάστες χωρίς διακρίσεις εφόσον είναι νόμιμοι μετανάστες, αιτούντες διεθνή προστασία ή δικαιούχοι διεθνούς προστασίας.
20 Η ηλικία έναρξης του σχολείου μπορεί να διαφέρει μεταξύ των Κρατών Μελών και κυμαίνεται συνήθως μεταξύ τριών και έξι ετών.
21 AT, BE, CZ, DE, FI, HR, IT, LT, LU, MT, NL, SI, SE, UK και NO.
22 CY, FR, LV, PL, SK. Από το 2019, η FR θα δημιουργήσει ειδικά τμήματα μαθημάτων (600 ώρες) για την καλύτερη γνώση της γλώσσας της χώρας υποδοχής.

Πηγές χρηματοδότησης της εκπαίδευσης για δικαιούχους διεθνούς προστασίας

Εθνικός ή περιφερειακός γενικός προϋπολογισμός (εκπαίδευσης)

Συνδυασμός εθνικού γενικού προϋπολογισμού και ειδικών γραμμών προϋπολογισμού

πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι οι περισσότερες χώρες έχουν εξοικειωθεί με τη συνεργασία με τα Εθνικά Κέντρα Πληροφοριών για την Αναγνώριση των Ακαδημαϊκών Τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (NARIC). Υπάρχουν ορισμένες πρακτικές Κρατών Μελών που μπορούν να επισημανθούν. Στη Γερμανία, για παράδειγμα, υπάρχουν προγράμματα α) για τον προσδιορισμό τομέων πιθανής αναπλήρωσης των δεξιοτήτων που λείπουν και β) για την αναγνώριση επαγγελματικών ικανοτήτων με σκοπό τον εντοπισμό των άτυπων εργασιακών δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί με ανεπίσημο τρόπο. Στη Σλοβακία ένας δικαιούχος διεθνούς προστασίας μπορεί να απευθυνθεί απευθείας στον πιθανό εργοδότη, ο οποίος θα αποφασίσει για την καταλληλότητα των επαγγελματικών προσόντων του. Στο Βέλγιο οι δεξιότητες και οι ικανότητες μπορούν να μετατραπούν σε πιστοποιητικά προσόντων που μπορούν να χρησιμοποιούνται για πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή για την απαλλαγή από ορισμένα προγράμματα εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης.

Δεκατέσσερα (14) Κράτη Μέλη και η Νορβηγία[23] ανέφεραν ότι η εκπαίδευση δικαιούχων διεθνούς προστασίας χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τον εθνικό ή τον περιφερειακό γενικό προϋπολογισμό (εκπαίδευσης).[24] Η Αυστρία επεσήμανε ότι χρηματοδοτεί εν μέρει την εκπαίδευση δικαιούχων διεθνούς προστασίας από μια ειδική γραμμή του προϋπολογισμού. Πέντε[25] επιπλέον Κράτη Μέλη ανέφεραν ότι χρησιμοποιούνται και οι δύο τρόποι χρηματοδότησης (δηλ. ειδικές γραμμές προϋπολογισμού και εθνικός γενικός προϋπολογισμός). Στη Γερμανία το εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα χρηματοδοτείται από ένα γενικό προϋπολογισμό, αλλά η χρηματοδότηση συμπληρώνεται από ειδικές γραμμές του προϋπολογισμού. Πιο συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση της εθνικής εκπαίδευσης υποδιαιρείται σε διάφορους επιμέρους προϋπολογισμούς ειδικού σκοπού σε διάφορα ομοσπονδιακά επίπεδα, για παράδειγμα τα εκπαιδευτικά μέτρα για τους μετανάστες χρηματοδοτούνται από διάφορους από αυτούς τους επιμέρους προϋπολογισμούς με την ευθύνη των διαφόρων υπουργείων και φορέων.

Προγράμματα και/ή μαθήματα εκπαίδευσης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας παρέχονται από διάφορες αρχές και οργανισμούς (βλ. Παράρτημα 1). Σχεδόν σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, υπάρχει συνεργασία μεταξύ διαφόρων οργανισμών για την εκπαίδευση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Στα περισσότερα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, εμπλέκονται υπουργεία ή άλλες εθνικές αρχές, ενώ 21 Κράτη Μέλη ανέφεραν ότι στις διαδικασίες αυτές προβλέπονται και άλλοι οργανισμοί (διεθνείς ή τοπικές ΜΚΟ) που συμμετέχουν ή διευκολύνουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Αντιθέτως, η Νορβηγία και η Σουηδία ανέφεραν ότι δεν υπάρχουν ΜΚΟ που συμμετέχουν και/ή διευκολύνουν την πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εκπαίδευση.

5β. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Τα 24 Κράτη Μέλη[26] και η Νορβηγία που παρείχαν πληροφορίες για το συγκεκριμένο ενημερωτικό σημείωμα ανέφεραν ότι η πρόσβαση στην υγειονομική και στην ιατρική περίθαλψη αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα. Επομένως, η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη είναι η ίδια για τους πολίτες της εκάστοτε χώρας και για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας (τόσο για τους πρόσφυγες όσο και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας).[27] Η προσέγγιση αφορά επίσης την πρόσβαση σε άμεση περίθαλψη και σε περίθαλψη έκτακτης ανάγκης. Σχετικά με αυτό, η Αυστρία επεσήμανε τη νομική υποχρέωση των ιατρών να περιθάλπουν όλα τα άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ανεξάρτητα από το ασφαλιστικό καθεστώς και το καθεστώς διαμονής τους στη χώρα.

Πέντε Κράτη Μέλη[28] αναφέρθηκαν σε προϋποθέσεις και/ή παράγοντες που επηρεάζουν την πρόσβαση σε (πλήρη) υγειονομική περίθαλψη. Η Γαλλία, για παράδειγμα, απαιτεί νόμιμη διαμονή για τους προγενέστερους τρεις μήνες (εκτός από τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας που απαλλάσσονται από τον όρο μόνιμης διαμονής). Η Ουγγαρία προβλέπει ένα εξάμηνο κατά το οποίο οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δικαιούνται άμεση δωρεάν περίθαλψη και περίθαλψη έκτακτης ανάγκης πριν αποκτήσουν το ίδιο δικαίωμα πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με τους πολίτες της χώρας. Σημειώνεται επίσης ότι στην Ιταλία, η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη μπορεί να επηρεάζεται από την προσωπική κατάσταση ενός δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Στη Φινλανδία και στη Σουηδία η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη εξαρτάται από τη διαμονή και αυτό σημαίνει ότι αρμόδιοι φορείς είναι οι δήμοι ή οι περιφερειακές κυβερνήσεις.

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε μακροχρόνια περίθαλψη σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία. Η Γερμανία δηλώνει ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση στη μακροχρόνια θεραπευτική αγωγή, αλλά περιορίζεται στη παροχή βοήθειας για την οποία προβλέπεται ιδιωτική πληρωμή. Κατ' αρχήν, εφόσον η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και επομένως οι πολίτες της εκάστοτε χώρας και οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν τα ίδια δικαιώματα, 24 Κράτη Μέλη και η Νορβηγία ανέφεραν ότι δεν προβλέπονται ειδικά μέτρα ή διαδικασίες για τα άτομα που χρειάζονται μακροχρόνια περίθαλψη. Παρόλα αυτά, στην Ιταλία έχει διαμορφωθεί αυξημένη ευαισθητοποίηση για τη ψυχική υγεία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, επεκτείνοντας έτσι την παροχή υπηρεσιών για την περίθαλψη ατόμων με ψυχικές διαταραχές.

Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας ισχύουν διάφορα προγράμματα ασφάλισης. Δεκατρία (13) Κράτη Μέλη και η Νορβηγία[29] ανέφεραν ότι διαθέτουν δημόσιο σύστημα ασφάλισης[30]. Σε τέσσερα Κράτη Μέλη[31], η υγειονομική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας χρηματοδοτείται με μεικτό σύστημα ασφάλισης. Το Βέλγιο, για παράδειγμα, χρηματοδοτεί τη δημόσια υγεία με εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων, κρατικές εισφορές και με ένα ποσοστό από τα έσοδα του ΦΠΑ. Στην Ολλανδία επίσης, η ιδιωτική ασφάλιση για όλα τα άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών συνδυάζεται με κρατικές εισφορές για τα παιδιά κάτω των 18 ετών. Στο Λουξεμβούργο, η ιδιωτική ασφάλιση

23 BE, CY, EE, ES, FI, HR, LV, LU, MT, NL, PL, SI, SK, UK, NO.
24 Οι διαφορές μπορεί να προκύπτουν από το εκπαιδευτικό σύστημα των αντίστοιχων Κρατών Μελών.
25 CZ, FR, IT, LT, SE.
26 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, SK, UK και NO.
27 Στην NL, για παράδειγμα, αυτό συνεπάγεται ότι καμία κοινωνική ομάδα (π.χ. μετανάστες, δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, κάτοχοι αδείας διαμονής) δεν εξαιρείται από τους νόμους της εθνικής υγειονομικής περίθαλψης.
28 FI, FR, HU, IT, SE.
29 AT, CY, CZ, DE, EE, FI, LT, LU, LV, MT, PL, SI, SK και NO.
30 Αυτό, για παράδειγμα, μπορεί να χρηματοδοτείται, αποκλειστικά ή εν μέρει, από δημόσιους φορείς, ή να το διαχειρίζεται η δημόσια διοίκηση/φορείς του δημοσίου.
31 BE, FR, LU, NL.

Τύποι προγραμμάτων υγειονομικής περίθαλψης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

Δημόσια ασφάλιση

Μεικτός τύπος ασφάλισης (συνδυασμός χρηματοδοτικών πηγών)

αποτελεί τριμερές σύστημα. Ένα τμήμα χρηματοδοτείται από τους εργαζομένους (εισφορές που παρακρατούνται απευθείας από τους μισθούς τους), από τους εργοδότες (καταβάλλεται από τους ίδιους) και μια κρατική εισφορά που αποτελεί το μισό του όλου συστήματος (χρηματοδοτείται από το φορολογικό σύστημα). Στη Γαλλία, ένας δημόσιος φορέας ασφάλισης - η καθολική κάλυψη υγείας (PUMa) - αποτελεί τη βασική ασφάλιση υγείας η οποία καλύπτει οποιοδήποτε άτομο, Γάλλο πολίτη, πολίτη ΕΟΧ ή πολίτη εκτός ΕΟΧ, που εργάζεται ή διαμένει νόμιμα στη Γαλλία, όπως οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Επίσης, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας μπορούν να καλύπτονται από ένα συμπληρωματικό σύστημα προστασίας υγείας (CMU-C) εφόσον πληρούν τον όρο οικονομικών πόρων[32], ενώ παράλληλα δεν υποχρεούνται να πληρούν την προϋπόθεση για τους τρεις μήνες διαμονής (για τους άλλους πολίτες τρίτης χώρας). Αν ένας δικαιούχος ασφάλισης υγείας, που μπορεί να είναι ένας δικαιούχος διεθνούς προστασίας, βρει εργασία, η ασφάλιση υγείας θα μεταφερθεί από τα κριτήρια διαμονής προς τα κριτήρια απασχόλησης.

Σε 21 Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία,[33] η υγειονομική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας καλύπτεται από τον γενικό προϋπολογισμό υγειονομικής περίθαλψης. Για παράδειγμα, στη Γαλλία η υγειονομική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας καλύπτεται από τον προϋπολογισμό κοινωνικής ασφάλειας (ως τμήμα του γενικού προϋπολογισμού υγειονομικής περίθαλψης). Στη Φινλανδία επίσης, η υγειονομική περίθαλψη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης. Οι δήμοι όμως, έχουν δικαίωμα αποζημίωσης από το κράτος για τη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα.

Στην Ιταλία, η υγειονομική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας χρηματοδοτείται από ειδικό προϋπολογισμό. Στην Τσεχία, εξειδικευμένη υγειονομική περίθαλψη και ιατρικά βοηθήματα που δεν καλύπτονται από τη δημόσια ασφάλιση υγείας μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Κρατικό Πρόγραμμα Ένταξης. Το πρόγραμμα αυτό αφορά τη στήριξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας 12 μήνες μετά την χορήγηση νόμιμης άδειας διαμονής. Στην Ισπανία, η υγειονομική περίθαλψη δικαιούχων διεθνούς προστασίας καλύπτεται από τον προϋπολογισμό υγειονομικής περίθαλψης κάθε περιφερειακής διεύθυνσης υγειονομικής περίθαλψης των αυτόνομων κοινοτήτων. Στη Σλοβενία, η υγειονομική περίθαλψη καλύπτεται εν μέρει από τον αντίστοιχο γενικό προϋπολογισμό και εν μέρει από έναν ειδικό προϋπολογισμό ασφάλειας της υγείας.

Στο Παράρτημα 2 περιγράφονται οι αρχές και οι οργανισμοί που εμπλέκονται στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Σε 19 Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, εμπλέκεται μια σειρά αρχών και οργανισμών στην οργάνωση της υγειονομικής περίθαλψης. Σε τρία Κράτη Μέλη[34] υπάρχει ενιαία αρχή ή οργανισμός που έχει την αρμοδιότητα οργάνωσης της υγειονομικής περίθαλψης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Από το Παράρτημα 2 προκύπτει επίσης ότι το Υπουργείο Υγείας αποτελεί αρμόδια αρχή σε 18 Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία. Επίσης, σε έξι Κράτη Μέλη στα οποία το Υπουργείο Υγείας δεν εμπλέκεται, προβλέπεται αρμοδιότητα της υπηρεσίας δημόσιας υγείας ή κοινωνικής ασφάλειας. Στην Εσθονία, το Ταμείο Ασφάλισης Υγείας της χώρας έχει αρμοδιότητα στην οργάνωση της υγειονομικής περίθαλψης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Στη Σλοβενία, υπάρχει ξεχωριστός κυβερνητικός οργανισμός που είναι υπεύθυνος για τα μέτρα ένταξης (Κυβερνητική Υπηρεσία Στήριξης και Ένταξης Μεταναστών), ο οποίος ρυθμίζει την πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην υγειονομική περίθαλψη.

32 Ο όρος για τους οικονομικούς πόρους προβλέπει ότι ένα άτομο δεν μπορεί να κερδίζει περισσότερα από ένα συγκεκριμένο ποσόν σε ευρώ.
33 AT, BE, CY, CZ, EE, FI, FR, HR, HU, IE, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, SK, UK και NO.
34 HU, SE, UK.

Πηγές χρηματοδότησης των οικονομικών βοηθημάτων για δικαιούχους διεθνούς προστασίας

Χωρίς ειδικό προϋπολογισμό για δικαιούχους διεθνούς προστασίας

Μεικτός προϋπολογισμός για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

5γ. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Τα περισσότερα από τα 23 Κράτη Μέλη[35] και η Νορβηγία που έχουν εισφέρει σε αυτό το ενημερωτικό σημείωμα πληροφορίες για τα οικονομικά βοηθήματα σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας ανέφεραν ότι παρέχουν οικονομικά βοηθήματα σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, τόσο ως α) επιδόματα (υποκατάστασης) εισοδήματος, όσο και ως β) επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας. Η Κροατία και η Λετονία παρέχουν μόνο επιδόματα (υποκατάστασης) εισοδήματος, ενώ τρία Κράτη Μέλη (Τσεχία, Ιρλανδία και Πολωνία[36]) χορηγούν μόνο επιδόματα κοινωνικής αρωγής.

Το βασικό κριτήριο παροχής οικονομικών βοηθημάτων είναι το εισόδημα του δικαιούχου διεθνούς προστασίας και/ή οι εισφορές που καταβάλλει στο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας. Επιπρόσθετοι όροι για τη λήψη των οικονομικών αυτών βοηθημάτων, εκτός του εισοδήματος και των περιόδων ασφάλισης, είναι η κατάσταση υγείας και η κατάσταση του νοικοκυριού. Αυτό αποτελεί γενική πρακτική στα Κράτη Μέλη, με εξαίρεση τη Σουηδία και τη Νορβηγίας. Στη Νορβηγία, προϋπόθεση για τη λήψη οικονομικών βοηθημάτων είναι η συμμετοχή σε προγράμματα πλήρους ωραρίου εισαγωγής στην πραγματικότητα της χώρας. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν , γλωσσικά μαθήματα, επαγγελματική και πολιτιστική κατάρτιση ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να περιλαμβάνεται και η ανώτερη εκπαίδευση. Στη Σουηδία οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας καλύπτονται από το γενικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, αλλά αν συμμετέχουν σε μέτρα ένταξης, έχουν δικαίωμα ειδικού επιδόματος για τον σκοπό αυτό.

Σε 18 Κράτη Μέλη,[37] παρέχονται γενικά τα ίδια οικονομικά βοηθήματα στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Στο Βέλγιο όμως, υπάρχουν μικρές διαφορές μεταξύ προσφύγων και δικαιούχων επικουρικής προστασίας. Στη Σλοβακία, ορισμένα επιδόματα αφορούν ειδικά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

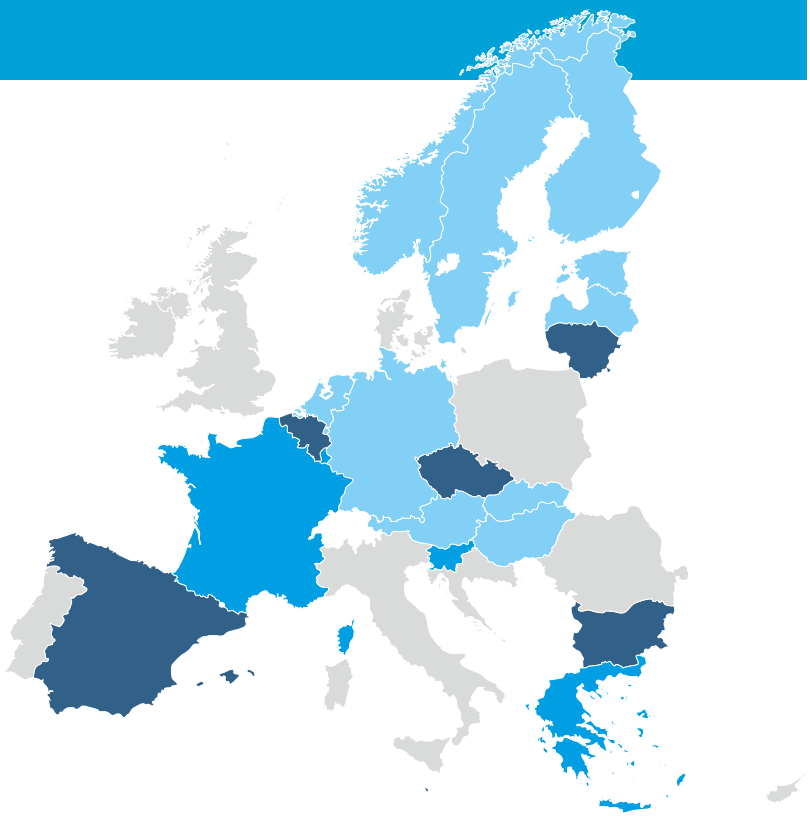
Στα περισσότερα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία τα συστήματα παροχής οικονομικών βοηθημάτων είναι τα ίδια για δικαιούχους διεθνούς προστασίας οι οποίοι αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες και για εκείνους στους οποίους παρέχεται καθεστώς επικουρικής προστασίας. Η Αυστρία και η Λετονία διαχωρίζουν μεταξύ αυτών των δυο καθεστώτων προστασίας. Στη Λετονία οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας λαμβάνουν οικονομικά βοηθήματα για μικρότερο χρονικό διάστημα από ότι οι πρόσφυγες. Στην Αυστρία πρόσφυγες και δικαιούχοι επικουρικής προστασίας λαμβάνουν γενικά τα ίδια επιδόματα. Υπάρχει ωστόσο μια διαφορά, με την έννοια ότι οι πρόσφυγες δεν δικαιούνται πλέον υλικές συνθήκες υποδοχής από τη στιγμή της αναγνώρισης τους ως πρόσφυγες, ενώ οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας δικαιούνται υλικές συνθήκες υποδοχής στο βαθμό που έχουν την ανάγκη και χωρίς περιορισμό χρόνου. Στις περιπτώσεις αυτές όμως, οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας δεν δικαιούνται επίδομα ανήλικου τέκνου ή οικογενειακό επίδομα, τα οποία χορηγούνται και τα δύο σε πρόσφυγες ανεξάρτητα από την κατάσταση απασχόλησης τους. Με αυτούς τους όρους, στην Αυστρία, οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας λαμβάνουν λιγότερα οικονομικά βοηθήματα από τους πρόσφυγες.

Σε 23 Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, τα οικονομικά βοηθήματα δικαιούχων διεθνούς προστασίας χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό (Σχήμα 4). Στη Σλοβακία και στη Σλοβενία, τα οικονομικά βοηθήματα δικαιούχων διεθνούς προστασίας καλύπτονται τόσο από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, όσο και από τον γενικό εθνικό προϋπολογισμό.

Ο μέσος όρος των ποσών των οικονομικών επιδομάτων που

35 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, SK , SI, SE, UK και NO.
36 Στην PL, εκτός των δικαιούχων κοινωνικής αρωγής είναι επίσης δυνατόν να ζητείται η στήριξη των προγραμμάτων ατομικής ένταξης.
37 AT, BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, LU, NL, SI, SE, SK, UK.

Χώρος στέγασης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

Ελεύθεροι να επιλέξουν τον προτιμώμενο χώρο στέγασης

Χώρος στέγασης ανάλογα με τη διαθεσιμότητα

Χώρος στέγασης ανάλογα με διάφορους παράγοντες (π.χ. ευκαιρίες απασχόλησης)

χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας είναι δύσκολο να υπολογιστεί στα Κράτη Μέλη διότι παρεμβαίνουν πολλοί και διαφορετικοί παράγοντες καθώς και η ατομική κατάσταση των ιδίων των ατόμων (παιδιά, αναπηρίες, περίοδοι ασφάλισης, νοικοκυριά, κλπ).

Τα επιδόματα κοινωνικής αρωγής παρέχονται με διαφορετικό χρονισμό (εφάπαξ, ημερησίως, μηνιαίως και ετησίως) και για ένα φάσμα σκοπών, όπως η διατροφή, οι βασικές ανάγκες, η στέγαση, το κατάλυμα, ο ρουχισμός, η εκπαίδευση, η αρωγή υγείας. Τα οικονομικά βοηθήματα παρέχονται από διάφορες αρχές και οργανισμούς (Παράρτημα 3). Τα πιο πολλά Κράτη Μέλη και η Νορβηγία παρέχουν οικονομικά βοηθήματα με ένα μεικτό σύστημα χορήγησης από οργανισμούς κοινωνικής πρόνοιας και από κεντρικές και τοπικές αρχές.

Σε τέσσερα Κράτη Μέλη,[38] η κεντρική κυβέρνηση αποτελεί το βασικό φορέα των παροχών αυτών.

5δ. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ

Από τα 24[39] Κράτη Μέλη, τα 23 και η Νορβηγία που έδωσαν πληροφορίες σχετικά με τη στέγαση στο συγκεκριμένο ενημερωτικό σημείωμα, ανέφεραν ότι παρέχουν στέγη ή συνδράμουν στην παροχή στέγης στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Μόνο η Κύπρος δεν παρέχει ρητά στέγη σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Η Ουγγαρία και η Πολωνία[40] ανέφεραν ότι η στέγαση των ατόμων στα οποία χορηγείται διεθνής προστασία μπορεί να παρέχεται βραχυπρόθεσμα στο σύστημα υποδοχής από την αρχή ασύλου, ενώ, μετά την αναγνώριση του καθεστώτος, από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης και για έως 30 ημέρες. Από τις 25 συμμετέχουσες χώρες, 15 Κράτη Μέλη[41] παρέχουν (προσωρινό) κατάλυμα φιλοξενίας ή αρωγή στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας για να βρουν κατάλυμα.

Τέσσερα Κράτη Μέλη[42] και η Νορβηγία χορηγούν στέγαση χωρίς όρους. Πέντε Κράτη Μέλη[43] (AT, FR, HR, IT, MT) παρέχουν στέγαση μόνο με ορισμένους όρους. Βασικός όρος παροχής στέγασης στις χώρες αυτές είναι οι ανεπαρκείς οικονομικοί πόροι και/ή η μη υπέρβαση ενός συγκεκριμένου ορίου μέγιστου εισοδήματος. Άλλοι όροι μπορούν να αφορούν (α) αν ο δικαιούχος έχει πρόσβαση σε άλλα περιουσιακά στοιχεία όπως πολύτιμα αντικείμενα και (β) το καθεστώς ιθαγένειας και διαμονής.

Στα περισσότερα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ όσων αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες και εκείνων στους οποίους χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας ως προς το δικαίωμα καταλύματος. Μόνο η Αυστρία και η Μάλτα προβλέπουν σαφή διαχωρισμό μεταξύ των δυο κατηγοριών. Η Αυστρία γενικά παρέχει δημοτική στέγαση και επιδότηση στέγασης στους πρόσφυγες, αλλά οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας πρέπει να πληρούν ορισμένα κριτήρια για να είναι επιλέξιμοι για επιδοτήσεις στέγασης και δημοτική στέγαση. Στη Μάλτα, οι πρόσφυγες μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για κοινωνική κατοικία, αλλά όχι οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας.

Σε 16 Κράτη Μέλη[44] και στη Νορβηγία, η πρόσβαση στη στέγαση και οι όροι στέγασης είναι γενικά ίδιοι για τους πολίτες της χώρας και για δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Πολλά άλλα Κράτη

38 CY, CZ, LT, SK.
39 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PT, SE, SI, SK και NO.
40 Στην PL, η οικονομική στήριξη των δικαιούχων μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για την κάλυψη του κόστους στέγασης για 12 μήνες μετά την έκδοση της απόφασης (στο πλαίσιο του Προγράμματος Ατομικής Ένταξης).
41 AT, BE, BG, CZ, EE, ES, EL, HU, LT, LV, LU, NL, SE, SI, SK.
42 DE, FI, NL, SE
43 AT, FR, HR, IT, MT.
44 BE, CY, CZ, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LV, LU, SE, SK και NO. Μόνο οι Κύπριοι πολίτες που έχουν υποστεί εσωτερική εκτόπιση λόγω της σύγκρουσης με την Τουρκία έχουν δικαίωμα σε πρόγραμμα στέγασης. Άλλοι Κύπριοι πολίτες έχουν ίδια μεταχείριση με τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας σχετικά με τη στέγαση.

Μέλη[45] δηλώνουν ότι υπάρχουν ορισμένες (μικρές) διαφορές μεταξύ της στέγασης δικαιούχων διεθνούς προστασίας και πολιτών της χώρας. Οι διαφορές ως προς τη στέγαση μεταξύ των κατηγοριών αυτών μπορεί να αφορούν (α) το καθεστώς διαμονής, (β) τα έργα και τις διαδικασίες που υπάρχουν, (γ) το δικαίωμα σε μη κερδοσκοπικές μισθωμένες κατοικίες και (δ) την εμπλοκή ορισμένων οργανισμών παροχής στέγασης.

Τα περισσότερα Κράτη Μέλη[46] έχουν θεσπίσει ειδικές διαδικασίες ή μεθόδους για την πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη στέγαση. Πολλές όμως χώρες δεν διαθέτουν ειδική διαδικασία αποκλειστικά εστιασμένη στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, αλλά οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας συμπεριλαμβάνονται συχνά στην «κανονική» διαδικασία. Μπορούν να κατηγοριοποιηθούν οι εξής (ειδικές) προσεγγίσεις:

- Οικονομικά βοηθήματα δάνεια και/ή υλική βοήθεια.[47]
- Στήριξη (σχετικά με την ένταξη) για περαιτέρω παροχή - και/ή εξεύρεση στέγης.[48]
- Αρωγή με (προσωρινή) στέγαση ή εναλλακτικά συστήματα στέγασης.[49] Αυτό μπορεί να πραγματοποιείται με συμβάσεις και συμφωνίες με δήμους, ιδιώτες ιδιοκτήτες, με κατανομή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε διάφορους δήμους ή με άλλους (κυβερνητικούς) οργανισμούς.

Τα περισσότερα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία ανέφεραν ότι παρέχουν οικονομική στήριξη σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας για στέγαση. Οι οικονομικές ρυθμίσεις ποικίλουν μεταξύ των χωρών. Έντεκα (11) Κράτη Μέλη[50] και η Νορβηγία παρέχουν επιδοτήσεις ή επιδόματα στέγης, εφόσον χρειάζεται. Επτά Κράτη Μέλη[51] παρέχουν οικονομική στήριξη, αλλά όχι ειδικά επιδόματα στέγης.[52] Η Ελλάδα, η Φινλανδία και η Ουγγαρία δεν παρέχουν οικονομική στήριξη. Στην Κροατία, η κυβέρνηση παρέχει δωρεάν κατάλυμα, αλλά με ορισμένους όρους.

Σε τέσσερα Κράτη Μέλη[53] και στη Νορβηγία οικονομική στήριξη παρέχεται μόνο σε δικαιούχους που πληρούν ορισμένους όρους.[54] Αυτό σημαίνει ότι το εισόδημά τους δεν πρέπει να υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο ή ότι δεν έχουν δικαίωμα να λάβουν άλλα οικονομικά βοηθήματα. Στο Βέλγιο, στο Λουξεμβούργο, στην Ολλανδία και στη Σουηδία, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας οφείλουν να πληρώνουν το μίσθωμα κατοικίας από το εισόδημά τους, αλλά μπορούν ωστόσο να υποβάλουν αίτημα για άλλα είδη αρωγής (έκτακτα επιδόματα, δάνεια, κοινωνικές παροχές) για να πληρώνουν το μίσθωμα τους ή άλλες δαπάνες.

Σε 15 Κράτη Μέλη[55] δεν διατίθενται ειδική χρηματοδότηση και/ή ειδικά κονδύλια για τη στέγαση δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Επτά Κράτη Μέλη[56] διαθέτουν ή χρησιμοποιούν ειδικά κονδύλια για τη στέγαση δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Σε έξι Κράτη Μέλη[57] οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας είναι κατά κύριο λόγο ελεύθεροι να επιλέγουν τον τόπο στέγασης τους. Σε τέσσερα Κράτη Μέλη[58] ο τόπος στέγασης βασίζεται στην προσφορά της στεγαστικής αγοράς. Επίσης, σε άλλα Κράτη Μέλη[59] και στη Νορβηγία προβλέπεται εξατομικευμένη προσέγγιση για τον καθορισμό του τόπου στέγασης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Στην προσέγγιση αυτή περιλαμβάνονται διάφορες μορφές (ειδικών) διαδικασιών/μέτρων/μεθόδων: περιοχές κοντά στο κέντρο υποδοχής, στέγη με επιχορηγήσεις ένταξης, [60] θέματα υγείας και όρων βιοπορισμού, ευκαιρίες απασχόλησης, διαμόρφωση διαφόρων προφίλ[61] στέγασης και διαβουλεύσεις με δήμους, περιφερειακά γεωγραφικά διαμερίσματα ή (ομοσπονδιακούς) οργανισμούς, στέγαση στον τόπο διαμονής ή στον τόπο εργασίας.

Η στέγαση παρέχεται από διάφορες αρχές και οργανισμούς (Παράρτημα 4). Όπως περιγράφεται συνοπτικά στο Παράρτημα 4,σχεδόν σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, διάφοροι οργανισμοί συνεργάζονται για να παρέχουν στέγαση στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Στις περισσότερες επίσης χώρες, οι δήμοι ή οι εθνικές αρχές εμπλέκονται στην παροχή στέγασης σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Με εξαίρεση τη Λετονία, όλα τα Κράτη Μέλη και η Νορβηγία διαθέτουν τουλάχιστον ένα κυβερνητικό φορέα ο οποίος εμπλέκεται στην παροχή στέγασης στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

5ε. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ62

Τα κράτη Μέλη έχουν θεσπίσει πολλούς όρους και/ή διαδικασίες για την (πρακτική) εφαρμογή της οικογενειακής επανένωσης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Το κεφάλαιο που ακολουθεί ισχύει μόνο για οικογένεια εκτός του χώρου Σένγκεν και δεν καλύπτει διαδικασίες Δουβλίνου και/ή το καθεστώς μελών οικογενείας που έχουν ταξιδέψει και διαμένουν με τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας. Στο κεφάλαιο αυτό δεν περιλαμβάνονται πληροφορίες για την οικογενειακή επανένωση ασυνόδευτων ανηλίκων στα Κράτη Μέλη.

45 AT, ES, HU, MT, NL, SI. Στην HU δεν υπάρχουν προς το παρόν προγράμματα επιδομάτων στέγης. Αυτό σημαίνει ότι τα επιδόματα με χρηματοδότηση από το κράτος δεν είναι διαθέσιμα ούτε για τους Ούγγρους πολίτες.

46 AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, FI, FR, HR, HU, LT, LU, NL, PT, SE, SK και NO. Στο Λουξεμβούργο, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας ενθαρρύνονται στην αναζήτηση ιδιωτικών κατοικιών διότι λαμβάνουν το *revenu minimum garanti* (RMG) (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα). Όταν έλθει η ώρα που μπορούν να εγκαταλείψουν τα κέντρα υποδοχής πρέπει να πληρώνουν μια συμμετοχή για τη στέγασή τους στα κέντρα αυτά. Στην αναζήτηση ιδιωτικής στέγης διαθέτουν τη συνδρομή της υπηρεσίας LISKO του Ερυθρού Σταυρού του Λουξεμβούργου.

47 AT, BE, CZ, DE, LT, SK.

48 BG, CZ, LU, SK. Στο LU, η επιδότηση στέγης διατίθεται για οποιοδήποτε άτομο διαμένει νόμιμα στο Λουξεμβούργο. Στα άτομα αυτά περιλαμβάνονται και οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας με χαμηλό εισόδημα που μισθώνουν ήδη ή προτίθενται να μισθώσουν κατάλυμα. Ο δικαιούχος πρέπει να διαθέτει τακτικό εισόδημα τους τελευταίους τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την αίτηση για να λάβει το επίδομα στέγης.

49 EE, EL, FI, FR, HR, LU, NL, PT, SE και NO.

50 AT, BG, CY, DE, IE, LU, MT, NL, SI, SK και SE.

51 BE, CZ, EE, ES, FR, LT, LV.

52 Αναφέροντας ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δικαιούνται άλλα επιδόματα που καλύπτουν το κόστος στέγασης ή ότι αποτελούν μέρος των «κανονικών» διαδικασιών στέγασης, όπως οι πολίτες της εκάστοτε χώρας.

53 BE, DE, SE και SI.

54 Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε συμβουλευτείτε το «7 Εθνικές πολιτικές για τα οικονομικά βοηθήματα» σε αυτό το ενημερωτικό σημείωμα.

55 AT, BE, BG, CY, DE, EE, ES, HR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, και SE. Η ES δεν προβλέπει ειδικά κονδύλια για τη στέγαση δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Παρέχεται ωστόσο οικονομική στήριξη για τη μίσθωση κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

56 CZ, EL, FI, FR, HU, SI, SK. Στη Γαλλία τα κονδύλια τα οποία διατίθενται για τη στέγαση δικαιούχων διεθνούς προστασίας αποτελούν μέρος ενός γενικού ταμείου που προβλέπεται για την ένταξη και την πρόσβαση στην ιθαγένεια των πολιτών τρίτων χωρών.

57 BE, BG, CZ, ES, LT και MT.

58 EL, FR, LU και SI.

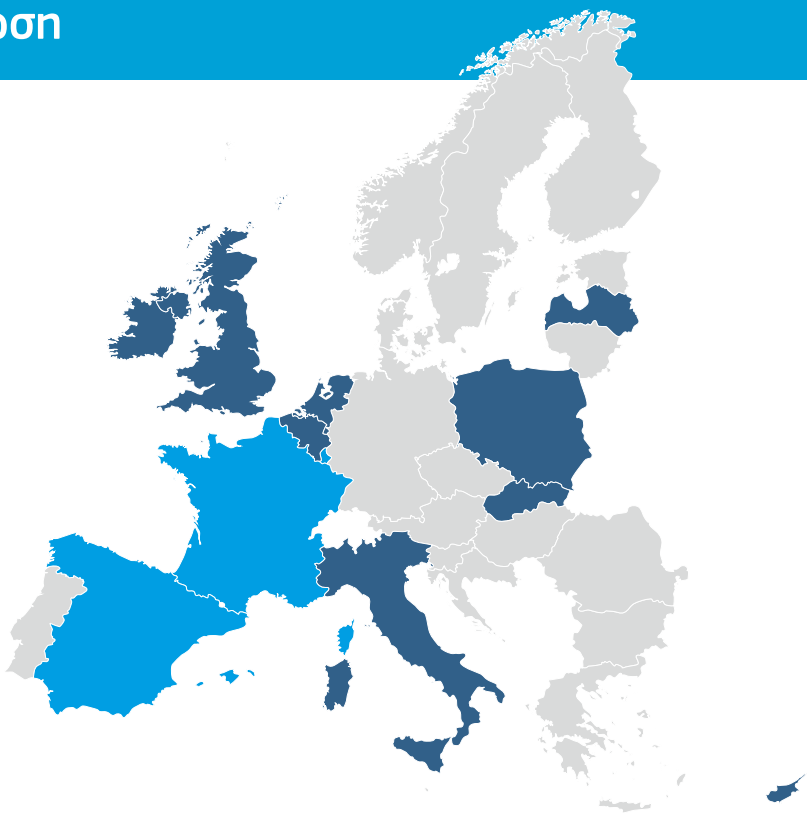
59 AT, DE, EE, FI, HR, LV, NL, SE και SK.

60 Στη NO, για παράδειγμα, οι δήμοι στους οποίους εγκαθίστανται δικαιούχοι διεθνούς προστασίας λαμβάνουν επιχορηγήσεις ένταξης για νεοαφιχθέντες δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Σε περίπτωση παροχής ανάλογης τοποθέτησης, ο δικαιούχος πρέπει να μετακινηθεί στην αντίστοιχη πόλη ή να αποποιηθεί το δικαίωμα επιδόματος στέγασης.

61 Η NL, για παράδειγμα, δημιουργεί ένα «προφίλ στέγασης» όπου περιλαμβάνονται πληροφορίες για το μέγεθος της οικογένειας, τη χώρα καταγωγής, τις γλώσσες που ομιλούνται, την εκπαίδευση, την εργασιακή εμπειρία και την κατάσταση υγείας, με σκοπό την κατανομή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε συγκεκριμένο δήμο της χώρας, σύμφωνα με το προφίλ τους.

62 Παρακαλούμε συμβουλευτείτε επίσης τη Μελέτη του ΕΔΜ για την Οικογενειακή Επανένωση (2016).

Εθνικές πολιτικές για την οικογενειακή επανένωση

Μέλη του οικογενειακού πυρήνα επιλέξιμα για οικογενειακή επανένωση

Μέλη του οικογενειακού πυρήνα και μέλη οικογένειας με την ευρεία έννοια επιλέξιμα για οικογενειακή επανένωση.

Τα 22 Κράτη Μέλη[63] και η Νορβηγία που παρείχαν πληροφορίες για την οικογενειακή επανένωση,[64] δήλωσαν ότι προβλέπουν ευνοϊκούς όρους για την οικογενειακή επανένωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Για παράδειγμα, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Σλοβενία, η Σλοβακία και το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτουν απλουστευμένη διαδικασία για μέλη οικογενειών ατόμων στα οποία έχει χορηγηθεί άσυλο και για δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Τα Κράτη Μέλη εφαρμόζουν διαφορετικούς όρους και απαιτήσεις που θα πρέπει να τηρούνται για τις αιτήσεις οικογενειακής επανένωσης. Για παράδειγμα, σε εννέα Κράτη Μέλη[65] οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν το νομικό δικαίωμα για οικογενειακή επανένωση μόνο για τα μέλη του πυρήνα της οικογένειας. Στη Γαλλία, στο Λουξεμβούργο[66] και στην Ισπανία, τα μέλη οικογενείας με την ευρεία έννοια μπορούν να είναι επίσης επιλέξιμα για οικογενειακή επανένωση. Τα περισσότερα Κράτη Μέλη έχουν θεσπίσει ευνοϊκούς όρους για δικαιούχους διεθνούς προστασίας, όπως καθόλου οικονομικές απαιτήσεις για τον συντηρούντα[67], μη καταβολή τέλους για αίτηση[68] άδειας διαμονής ή μη πρόβλεψη ειδικών υλικών απαιτήσεων.[69]

Σε 13 Κράτη Μέλη[70] και στη Νορβηγία, ισχύουν οι ίδιοι όροι και οι ίδιοι περιορισμοί για όσους αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες και για εκείνους στους οποίους χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας. Σε τέσσερα Κράτη Μέλη[71] οι όροι ή οι περιορισμοί είναι κυρίως ίδιοι, αλλά υπάρχει μια διαφορά στην Κροατία και στη Σλοβενία όταν το εύρος της οικογενειακής επανένωσης επεκτείνεται πέρα από τα μέλη του οικογενειακού πυρήνα[72]. Στην Ουγγαρία και στη Λετονία, η μόνη εξαίρεση αφορά την περίοδο χάριτος στην περίπτωση οικογενειακής επανένωσης δικαιούχων επικουρικής προστασίας.

Σε επτά ωστόσο Κράτη Μέλη[73] ισχύουν διαφορετικοί όροι και/ή περιορισμοί μεταξύ όσων έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες και εκείνων στους οποίους έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας. Στην Αυστρία προβλέπεται τριετής περίοδος αναμονής, που υπολογίζεται από την ημερομηνία χορήγησης της διεθνούς προστασίας, η οποία ισχύει μόνο για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας. Στη Σλοβακία άσυλο για τους σκοπούς οικογενειακής επανένωσης χορηγείται αρχικά για τρία έτη. Μετά την τριετία, το καθεστώς αυτό παρέχεται για αόριστο χρονικό διάστημα, εφόσον πληρούνται οι σχετικές νομικές προϋποθέσεις.

63 AT, BE, CZ, CY, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, NL, PL, NO, SE, SI, SK, UK.
64 AT, BE, CZ, CY, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE, SI, SK, UK και NO.
65 BE, CY, IE, IT, LV, NL, PL, SK, UK. Στην PL, οι προϋποθέσεις για τις υλικές απαιτήσεις δεν ισχύουν σε περιπτώσεις προσωρινής άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση που έχει χορηγηθεί σε μέλος οικογενείας αλλοδαπού ατόμου στο οποίο έχει αναγνωριστεί καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, εφόσον η αίτηση παροχής της άδειας διαμονής στο αλλοδαπό αυτό άτομο έχει υποβληθεί πριν τη λήξη εξάμηνης περιόδου από την ημερομηνία χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας.
66 Η οικογενειακή επανένωση μπορεί να εγκρίνεται με ορισμένους όρους για ανιόντες και για άγαμα ενήλικα τέκνα του συντηρούντος ή του/της συζύγου ή συντρόφου του. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν δικαίωμα επανένωσης με τους ανιόντες πρώτου βαθμού συγγένειας. Επίσης, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση οικογενειακής επανένωσης με τον νόμιμο κηδεμόνα τους ή με οποιοδήποτε άλλο μέλος της οικογενείας τους, εφόσον δεν υπάρχουν απευθείας ανιόντες.
67 IE, IT, NL, SI, SE, UK.
68 BE, SK.
69 CZ, BE, CY, EE, FR, HR, IT, LV, NL, FI, PL, SE. Στο BE, αυτό ισχύει μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος και αν οι οικογενειακοί δεσμοί προηγούνται της εισόδου του αλλοδαπού.
70 BE, EE, ES, FI, FR, IE, IT, LV, LT, LU, NL, PL, UK και NO. Στην PL, οι προϋποθέσεις σχετικά με τις υλικές απαιτήσεις δεν ισχύουν σε περιπτώσεις προσωρινής άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση που έχει χορηγηθεί σε μέλος οικογενείας αλλοδαπού ατόμου στο οποίο έχει αναγνωριστεί καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, εφόσον η αίτηση παροχής της άδειας διαμονής στο αλλοδαπό αυτό άτομο έχει υποβληθεί πριν τη λήξη εξάμηνης περιόδου από την ημερομηνία χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας.
71 HR, HU, LV, SI.
72 Στην HR, για παράδειγμα, η διαφορά υπάρχει μόνο όταν η εμβέλεια της οικογενειακής επανένωσης επεκτείνεται πέρα από τα μέλη του βασικού πυρήνα της οικογένειας των αιτούντων άσυλο. Κατ' εξαίρεση, οποιοσδήποτε άλλος συγγενής μπορεί επίσης να θεωρείται ως μέλος του οικογενειακού πυρήνα αλλοδαπού ατόμου στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς ασύλου, εφόσον υπάρχουν ειδικοί προσωπικοί λόγοι ή σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι για την οικογενειακή επανένωση στη Δημοκρατία της Κροατίας. Αυτό δεν είναι δυνατόν εφόσον ο συντηρών είναι πολίτης τρίτης χώρας και του παρέχεται καθεστώς επικουρικής προστασίας.
73 AT, CY, CZ, DE, SE, SI, SK.

Αντιθέτως, η επικουρική προστασία για τους σκοπούς της οικογενειακής επανένωσης παρέχεται για ένα έτος στη Σλοβακία και στη Σλοβενία. Στην Κύπρο και στη Σουηδία[74] στα μέλη οικογενειών δικαιούχων επικουρικής προστασίας δεν χορηγείται συνήθως άδεια οικογενειακής επανένωσης. Στη Γερμανία, από 1ης Αυγούστου 2018, η οικογενειακή επανένωση δικαιούχων επικουρικής προστασίας περιορίζεται σε 1.000 άτομα μηνιαίως.

Στα περισσότερα Κράτη Μέλη[75] και στη Νορβηγία, οι περιορισμοί ή οι όροι οικογενειακής επανένωσης για δικαιούχους διεθνούς προστασίας και για τους πολίτες της εκάστοτε χώρας διαφέρουν. Στη Λετονία και στη Λιθουανία, οι περιορισμοί ή οι όροι είναι κατά κύριο λόγο ίδιοι. Στη Λετονία όμως, υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις στα έγγραφα τα οποία πρέπει να διαθέτουν τα μέλη οικογενειών και στη Λιθουανία η διαφορά έγκειται στην αξιολόγηση της εμβέλειας της έννοιας της οικογένειας. Επιπλέον, στο Λουξεμβούργο οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για οικογενειακή επανένωση με τους ίδιους όρους όπως οι πολίτες του Λουξεμβούργου, εφόσον υποβάλουν τη σχετική αίτηση εντός τριών μηνών από την χορήγηση του καθεστώτος.[76]

Πολλά Κράτη Μέλη εφαρμόζουν πιο ευνοϊκούς όρους για τους πολίτες τους, που μπορούν να κατηγοριοποιούνται και να σχετίζονται με τα εξής:

- Η οικογενειακή επανένωση μπορεί να επιτρέπεται σε ευρύτερες ομάδες μελών οικογενειών (AT, IT).
- Πιο επιεικές όριο ηλικίας (BE),
- Εξαίρεση από την καταβολή του διοικητικού τέλους (SK),
- Προϋποθέσεις εισοδήματος και/ή ασφαλών μέσων στήριξης (FI),
- Δυνατότητα υποβολή αίτησης εντός της χώρας και/ή στο εξωτερικό (FI),
- Απουσία τυποποιημένων όρων: για παράδειγμα, δεν είναι αναγκαία η προσκόμιση απόδειξης για τις οικονομικές απαιτήσεις, ασφάλειας υγείας και κατάλληλου καταλύματος (IT, PL).

Άλλα Κράτη (Μέλη) εφαρμόζουν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για δικαιούχους διεθνούς προστασίας,[77] που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και σχετίζονται με τα εξής:

- Μεγαλύτερη επιείκεια σχετικά με τις απαιτήσεις καταλύματος (EE, FR, HR, IE, NL, SE, UK),
- Νομικά δικαιώματα (IE),[78]
- Οικονομικές απαιτήσεις (IE, NL, NO, SE, UK),
- Γλωσσικές απαιτήσεις (NL, UK),
- Πιο ευνοϊκές διοικητικές προϋποθέσεις (SI).

Η οικογενειακή επανένωση παρέχεται και υποστηρίζεται από διάφορες αρχές και οργανισμούς. Όπως περιγράφεται συνοπτικά στο Παράρτημα 5, σχεδόν σε όλα τα Κράτη Μέλη και στη Νορβηγία, υπάρχει συνεργασία μεταξύ διαφόρων οργανισμών για την επεξεργασία των αιτήσεων οικογενειακής επανένωσης.

Ο γενικός κανόνας για τα (περισσότερα) Κράτη (Μέλη) είναι ότι οι αιτούντες οικογενειακή επανένωση πρέπει να υποβάλλουν την αίτηση στο εξωτερικό στις τοπικές αρμόδιες αρχές επίσημης εκπροσώπησης (δηλ. στις κατά τόπους πρεσβείες ή προξενικές υπηρεσίες). Τα Κράτη Μέλη προβλέπουν διάφορα υπουργεία και εξειδικευμένους φορείς που είναι αρμόδιοι να επεξεργαστούν αυτές τις υποθέσεις. Συνήθως πρόκειται για το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Εξωτερικών ή επίσης για συναφείς φορείς του δημοσίου, ή πρόκειται για ένα συνδυασμό και των δυο (όπως για παράδειγμα στη Γερμανία). Στα περισσότερα Κράτη Μέλη, οι ΜΚΟ εμπλέκονται στην παροχή (νομικών) συμβουλών και στις διαβουλεύσεις με τα μέλη των οικογενειών και τους συντηρούντες τους, ή συνδράμουν τα μέλη των οικογενειών και τους συντηρούντες στο κόστος και στις διατυπώσεις του ταξιδιού προς τα Κράτη Μέλη. Εκτός από τους εθνικούς ΜΚΟ, υπάρχουν οι διεθνείς οργανισμοί που παρέχουν αρωγή οι οποίοι, μεταξύ άλλων είναι: η Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ), ο Ερυθρός Σταυρός και η Caritas.

74 Σύμφωνα με προσωρινό νόμο, ο οποίος ισχύει από 20 Ιουλίου 2016 έως 19 Ιουλίου 2019.
75 AT, BE, CZ, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, SK και UK.
76 Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δεν υποχρεούνται να πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 69 (1) της τροποποίησης του νόμου της 29ης Αυγούστου 2008 για την ελεύθερη διακίνηση των ατόμων και τη μετανάστευση, εφόσον υποβάλουν την αίτηση εντός τριών μηνών από την χορήγηση του καθεστώτος. Με αυτή την έννοια, υποβάλλουν την αίτηση τους με τους ίδιους όρους όπως και οι πολίτες της εκάστοτε χώρας.
77 Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το Άρθρο 12 της Οδηγίας για την Οικογενειακή Επανένωση (2003/86/ΕΚ), τα Κράτη Μέλη μπορούν να απαιτήσουν την εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων (σύμφωνα με το Άρθρο 7(1)), αν η αίτηση για οικογενειακή επανένωση δεν υποβληθεί εντός τριών μηνών από τη χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα.
78 Νομικό δικαίωμα μόνο ως προς το μέλος του οικογενειακού πυρήνα. Αιτήσεις σχετικές με μέλη της οικογένειας με την ευρεία έννοια εμπίπτουν στις διοικητικές ρυθμίσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 (Εκπαίδευση): Οργανισμοί/αρχές που παρέχουν ή διευκολύνουν την παροχή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων/μαθημάτων σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας[1]

	Περιφέρειες/ δήμοι/τοπικές αρχές	Υπουργείο Παιδείας (και συναφείς φορείς, ήτοι φορείς πολιτισμού, επιστήμης, νεολαίας και αθλητισμού).	Υπουργείο Εργασίας και/ή Κοινωνικών Υποθέσεων	Υπουργείο Μετανάστευσης	Άλλα Υπουργεία ή κρατικοί φορείς	Εκπαιδευτικά ιδρύματα (π.χ. Πανεπιστήμια)	ΜΚΟ	Άλλα
AT	✓	✓	✓		✓[2]		✓	✓[3]
BE	✓	✓	✓		✓[4]	✓	✓	
CZ		✓			✓[5]		✓	
CY		✓					✓	
DE			✓	✓[6]			✓	
EE	✓	✓				✓	✓	
ES	✓	✓	✓	✓			✓	
FI	✓	✓	✓				✓	
FR		✓					✓	
HR		✓				✓	✓	
HU					✓[7]		✓	
IT		✓					✓	
IE		✓					✓	✓[8]
LV	✓	✓					✓	✓[9]
LT		✓	✓[10]		✓[11]		✓	
LU	✓	✓	✓		✓[12]	✓	✓	✓[13]
MT	✓	✓[14]	✓			✓	✓	
NL		✓	✓		✓[15]	✓	✓	✓[16]
PL		✓			✓[17]		✓	
SI	✓	✓			✓[18]	✓	✓	
SK					✓[19]		✓	✓
SE	✓	✓	✓			✓		
UK	✓	✓					✓	✓
NO	✓	✓		✓		✓		

1 Οι ρόλοι και τα καθήκοντα των οργανισμών στο πλαίσιο της εκπαίδευσης μπορεί να διαφέρουν.
2 Ομοσπονδιακό Υπουργείο για την Ευρώπη, την Ένταξη και τις Εξωτερικές Υποθέσεις.
3 Ομοσπονδιακό Οικονομικό Επιμελητήριο Αυστρίας, Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και Αυστριακό Ταμείο Ένταξης.
4 Για παράδειγμα: Φλαμανδικό Υπουργείο Τοπικής Διακυβέρνησης, Ένταξης, Στέγασης, Ίσων Ευκαιριών και Καταπολέμησης της Φτώχειας.
5 Υπουργείο Εσωτερικών.
6 Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Μετανάστευσης και Προσφύγων.
7 Υπουργείο Ανθρώπινων Δυνατοτήτων και Υπουργείο Καινοτομίας και Τεχνολογίας.
8 Συμβούλια Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης.
9 Οργανισμός Λετονικής Γλώσσας και Δημόσιος Οργανισμός Απασχόλησης.
10 Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλειας και Εργασίας.
11 Υπουργείο Οικονομίας.
12 Υπουργείο Οικογένειας και Ένταξης.
13 Επιμελητήριο Μισθωτών Εργαζομένων και Επιμελητήριο Βιοτεχνίας και Εμπορίου.
14 Μονάδα Μαθητευομένων Μεταναστών, Διεύθυνση Έρευνας, Δια Βίου Μάθησης και Καινοτομίας και Εθνική Επιτροπή Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης (NCFHE) του Υπουργείου Παιδείας και Απασχόλησης.
15 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ασφάλειας.
16 Κεντρικός Οργανισμός Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο (COA).
17 Υπηρεσία Αλλοδαπών.
18 Σλοβενική Κυβερνητική Υπηρεσία Στήριξης και Ένταξης Μεταναστών.
19 Υπηρεσία Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Σλοβακίας.

Παράρτημα 2 (Υγειονομική Περίθαλψη): Οργανισμοί που συμμετέχουν στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης δικαιούχων διεθνούς προστασίας ανά Κράτος Μέλος και για Νορβηγία[1]

	Δημοτικά συμβούλια & συμβούλια κομητείας	Υπουργείο Υγείας	Υπουργείο Εσωτερικών	Άλλα Υπουργεία	Υπηρεσία Δημόσιας Υγείας ή Κοινωνικής Ασφάλειας	Ταμεία Ασφάλισης Υγείας	Άλλα
AT		✓				✓	
BE		✓			✓	✓	
CY		✓					
CZ		✓	✓			✓	
DE					✓		✓[2]
EE				✓[3]	✓	✓	✓[4]
ES	✓	✓					
FI	✓				✓		
FR		✓			✓		
HR		✓				✓	
HU			✓[5]				
IE		✓			✓		
IT	✓	✓			✓		✓[6]
LT		✓		✓[7]		✓	
LU					✓	✓	
LV		✓			✓		
MT		✓		✓[8]			
NL	✓	✓					
PL		✓					✓[9]
PT		✓			✓		
SE	✓						
SI		✓					✓[10]
SK		✓	✓				✓[11]
UK		✓[12]					
NO	✓	✓[13]			✓		

1 Οι ρόλοι και τα καθήκοντα των οργανισμών στο πλαίσιο της οργάνωσης της υγειονομικής περίθαλψης μπορεί να διαφέρουν.
2 Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας..
3 Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων Εσθονίας
4 Φορολογικό και Τελωνειακό Συμβούλιο Εσθονίας & Υπηρεσία Εσθονίας για την Ανεργία
5 Υπουργείο Ανθρώπινων Δυνατοτήτων.
6 Τοπικές ενώσεις, παράλληλα με ΜΚΟ.
7 Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλειας και Εργασίας Λιθουανίας.
8 Υπουργείο Οικογένειας, Δικαιωμάτων του Παιδιού και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Μάλτας.
9 Υπουργείο Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής της Πολωνίας.
10 Σλοβενική Κυβερνητική Υπηρεσία Στήριξης και Ένταξης Μεταναστών.
11 Αρχή Εποπτείας Υγειονομικής Περίθαλψης της Σλοβακίας.
12 Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας.
13 Εθνική Διεύθυνση Υγείας.

Παράρτημα 3 (Οικονομικά βοηθήματα): Οργανισμοί που συμμετέχουν στην παροχή (στη χρηματοδότηση) οικονομικών βοηθημάτων για δικαιούχους διεθνούς προστασίας ανά Κράτος Μέλος και για Νορβηγία[1]

	Δήμοι, περιφέρειες και/ή τοπικές αρχές	(Ανεξάρτητοι) δημόσιοι φορείς ή ιδρύματα	Υπουργείο Εργασίας/ Πρόνοιας/ Κοινωνικών Υποθέσεων	Υπουργείο Εσωτερικών	Φορολογικές αρχές	Κέντρα εργασίας/ οργανισμοί απασχόλησης/ κοινωνικοί λειτουργοί	ΜΚΟ
AT	✓				✓		
BE	✓[2]		✓[3]				
BG		✓	✓				
CY			✓				
CZ			✓				
DE	✓	✓				✓	
EE	✓	✓				✓[4]	
EL	✓		✓				
ES	✓		✓				✓
FI		✓					
FR		✓	✓				
HR		✓					
HU	✓	✓	✓[5]				
IE	✓		✓				
IT		✓			✓		
LT			✓				
LU		✓	✓[6]				
LV		✓	✓				
NL	✓						
PL	✓		✓				
SE	✓	✓					
SI		✓					
SK			✓				✓
UK	✓	✓	✓			✓	
NO	✓	✓	✓				

1 Ενημερώνουμε ότι οι ρόλοι και τα καθήκοντα των οργανισμών στο πλαίσιο της παροχής (χρηματοδότησης) οικονομικών βοηθημάτων μπορεί να διαφέρουν.
2 Δημόσια Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας.
3 Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Σχεδιασμού Κοινωνικής Ένταξης.
4 Ταμείο Ασφάλισης Ανέργων της Εσθονίας
5 Υπουργείο Ανθρώπινων Δυνατοτήτων.
6 Υπουργείο Στέγασης για την επιδότηση ενοικίου και Διοίκηση Ανάπτυξης Απασχόλησης για τα επιδόματα ανεργίας.

Παράρτημα 4 (Στέγαση): Οργανισμοί που συμμετέχουν στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης δικαιούχων διεθνούς προστασίας ανά Κράτος Μέλος και για Νορβηγία[1]

	Δήμοι & τοπικές αρχές	(Ανεξάρτητοι) δημόσιοι φορείς ή ιδρύματα	Υπουργείο Εξωτερικών	Υπουργείο Εσωτερικών	Υπουργείο Εργασίας/ Πρόνοιας/ Κοινωνικών Υποθέσεων	Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	Υπουργείο Ιδιοκτησίας του Δημοσίου	Κέντρα εργασίας/ οργανισμοί απασχόλησης/ κοινωνικοί λειτουργοί	ΜΚΟ	Ύπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και/ή Ερυθρός Σταυρός	Άλλα
AT	✓		✓						✓	✓	
BE	✓				✓			✓	✓		
BG	✓										
CY[2]											
CZ				✓	✓				✓		
DE	✓							✓	✓		
EE	✓	✓[3]			✓						
EL	✓				✓	✓			✓	✓	
ES	✓										
FI	✓	✓									
FR											✓[4]
HR					✓		✓				
HU				✓					✓		
IE	✓	✓									
IT	✓			✓	✓				✓		
LT	✓								✓		
LU	✓	✓[5]		✓				✓	✓	✓	✓
LV									✓		
MT					✓[6]						
NL	✓	✓									✓
PL					✓[7]						
PT	✓	✓									
SE	✓										
SI								✓	✓		
SK				✓					✓		
NO	✓				✓[8]	✓					

1 Ενημερώνουμε ότι οι ρόλοι και τα καθήκοντα των οργανισμών στο πλαίσιο της οργάνωσης της στέγασης μπορεί να διαφέρουν.
2 Οι πληροφορίες για τους συμμετέχοντες οργανισμούς/αρχές της Κύπρου δεν είναι διαθέσιμες.
3 Το Κέντρο Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο ή το Κέντρο Vao.
4 Στη Γαλλία υπάρχει μια ειδική δομή, και συγκεκριμένα μια Διυπουργική Αντιπροσωπεία Καταλυμάτων και Πρόσβασης στη Στέγαση (DIHAL) η οποία συντονίζει τις εργασίες των υπεύθυνων διαχείρισης των καταλυμάτων για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.
5 Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ένταξης, η οποία είναι κυρίως υπεύθυνη για τη στέγαση δικαιούχων διεθνούς προστασίας, είναι δημόσιος φορέας υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικογένειας, Ένταξης και Ευρύτερης Περιφέρειας.
6 Υπουργείο Οικογένειας, Δικαιωμάτων του Παιδιού και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
7 Στην Πολωνία, στους 12 μήνες μετά τη σχετική απόφαση, ένας πρόσφυγας μπορεί να χρησιμοποιήσει το Ατομικό Πρόγραμμα Ένταξης που παρέχεται από το Υπουργείο Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής.
8 Υπουργείο για τα Παιδιά, την Ισότητα και την Κοινωνική Ένταξη.

Παράρτημα 5 (Οικογενειακή επανένωση): Οργανισμοί που συμμετέχουν στην παροχή οικογενειακής επανένωσης δικαιούχων διεθνούς προστασίας ανά Κράτος Μέλος και για Νορβηγία[1]

	Διπλωματικές και Προξενικές αρχές	Υπουργείο Εσωτερικών	Υπουργείο Εξωτερικών	Ειδική υπηρεσία και/ή οργανισμός Εισερχόμενης Μετανάστευσης, μετανάστευσης και πολιτογράφησης	Αστυνομία και Συνοριοφυλακή	ΜΚΟ και/ή διεθνείς οργανισμοί	Άλλα
AT	✓						
BE	✓	✓	✓			✓	
CZ		✓	✓			✓	
CY	✓	✓					
DE	✓			✓			
EE	✓				✓	✓	✓
FI	✓	✓	✓	✓		✓	
FR	✓	✓	✓	✓			✓
HR	✓				✓		
HU		✓					
IE				✓		✓	✓
IT	✓	✓		✓		✓	
LU			✓[2]			✓	
LV	✓	✓					
LT	✓	✓				✓	
NL	✓		✓	✓			✓
PL		✓					✓
SE	✓			✓		✓	
SI		✓				✓	
SK		✓			✓		
UK		✓					
NO	✓			✓		✓	

1 Ενημερώνουμε ότι οι ρόλοι και τα καθήκοντα των οργανισμών στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης μπορεί να διαφέρουν.
2 Διεύθυνση Εισερχόμενης Μετανάστευσης του Υπουργείου Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Επικοινωνία με το ΕΔΜ

EMN website www.ec.europa.eu/emn

EMN LinkedIn page https://www.linkedin.com/company/european-migration-network/

#EMN10years

Εθνικά Σημεία Επαφής ΕΔΜ

Αυστρία www.emn.at

Βέλγιο www.emnbelgium.be

Βουλγαρία www.mvr.bg

Γαλλία www.immigration.interieur.gouv.fr/Europe-et-International/Le-reseau-europeen- des-migrations-REM2

Γερμανία www.emn-germany.de

Δανία https://ec.europa.eu/home-affairs/ what-we do/networks/european_migrationnetwork/authorities/ denmark_en

Ελλάδα http://immigration.gov.gr/

Εσθονία www.emn.ee

Ηνωμένο Βασίλειο https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/ european_migration_ network/authorities/ united-kingdom_en

Ιρλανδία www.emn.ie

Ισπανία http://extranjeros.empleo.gob.es/en/ redeuropeamigracion

Ιταλία www.emnitalyncp.it

Κροατία www.emn.hr

Κύπρος www.moi.gov.cy

Λετονία www.emn.lv

Λιθουανία www.emn.lt

Λουξεμβούργο www.emnluxembourg.lu

Μάλτα https://homeaffairs.gov.mt/en/mhas-information/emn/pages/european-migration- network.aspx

Νορβηγία www.emnnorway.no

Ολλανδία www.emnnetherlands.nl

Ουγγαρία www.emnhungary.hu

Πολωνία www.emn.gov.pl

Πορτογαλία https://ec.europa.eu/home-affairs/ what-we-do/networks/european_migration_ network/ authorities/portugal_en

Ρουμανία www.mai.gov.ro

Σλοβακία www.emn.sk

Σλοβενία www.emm.si

Σουηδία www.emnsweden.se

Τσεχία www.emncz.eu

Φινλανδία www.emn.fi

ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων